

Van prentjes en santjes

De pastoors van Heerle

De parochie Heerle werd in 1307 gesticht. Natuurlijk beschikken wij hier niet over de bidprentjes van de eerste pastoors. Daarvoor moeten we naar 1833 toen Heerle weer als zelfstandige parochie begon. Pas in dat jaar kreeg Heerle weer een eigen pastoor in de persoon van **Petrus Potters**. Die was op 8 december 1797 op de Hazelaar onder Heerle geboren. In de nieuwe parochie viel natuurlijk het nodige werk te verrichten. Zo richtte hij in 1835 de Allerheiligste Broederschap van de Maagd Maria op. In 1866 volgde de oprichting van het Apostolaat van het Gebed. Toen Potters in Heerle kwam was de kerk slecht onderhouden door het handjevol hervormden dat het dorp telde. In eerste instantie werden er nog wat opknapwerkzaamheden verricht, maar uiteindelijk werd de oude kerk afgebroken en op 4 maart 1861 werd de nieuwe kerk aanbesteed. De bouw werd voor 26.980 gulden gegund aan Comelis van Blerck uit Leur. En al op 12 december 1861 kon pastoor Potters zijn eerste mis in de nieuwe kerk opdragen. De pastoor had niet lang plezier van zijn nieuwe kerk want op 14 december 1869 overleed hij in Heerle.

Zijn opvolger werd op 26 december 1869 pastoor **Joannes Carolus Schrauwen**. Hij was op 18 januari 1828 in Etten geboren. Tussen 1852 en 1869 was hij kapelaan in Vlissingen, Ginneken en Breda. Onder zijn bewind werd in 1881 een nieuwe openbare school gebouwd en vonden verbouwingen plaats aan de kerk, waarbij onder meer de sacristie werd vergroot. Na ruim 12 jaar pastoraat overleed de pastoor op 12 februari 1882 'in den ouderdom van 54 jaren en 24 dagen'. En om de woorden van De Grondwet van 13 februari 1882 te citeren: 'De parochie Heerle werd dezer dagen smartelijk getroffen. Haar algemeen beminde en hoog geachte herder Joannes Carolus Schrauwen werd haar door de dood ontrukkt. Een slepende kwaal maakte een einde aan zijn hoog gewaardeerde leven op 54 jarige leeftijd. Het valt de parochianen van Heerle hard en

BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER,
den WelEerwaardigen Heer

PETRUS POTTERS,

geboren te Wouwe den 8 Decr: ber 1797, gedurende
38 jaren pastoor te Heerle en aldaar over-
leden den 14 December 1869.

Heere, ik heb den luister van Uw huis bemind en
de woonplaats Uwer heerlijkheid. Ps. 25. 8.

Hij heeft zorg gedragen voor Zijn volk en velen van
het bederf berijdt. Eccl. 50. 4.

O Maria! op U stelde ik mijn vertrouwen, in deze
hoop leefde ik en in deze hoop ben ik gestorven. St. Alph.

De gemeente zal zijnen lof verkondigen en zijne ge-
dachtenis zal niet vergaan. Eccl. 39. 13.

O God, die onder de Apostolische priesters uwen
dienaar Petrus, met de priesterlijke waardigheid bekleed
hebt; wij bidden U dat hij ook eeuwig aan hun gezel-
schap worde toegeroegd. Amen.

DRUKKERIJ - JAC. VAN POLL-SUYKERDUYK - ROSENDAAL.

Behoud in uw hart het gebeugen van uwen Vriend.
Eccl. XXXVII: 6.

Erdenk in uwe gebden de Ziel van Zaliger

DEN ZEER-EERW. HEER

JOANNES CAROLUS SCHRAUWEN,

geboren te Eten, van af 1852 tot 1869 Kapellaan te
Vissingen, Ginneken en Broda, gedurende 12 jaren
Pastoor te Heerle, aldaar overleden den 12 Fe-
bruari 1882, in den ouderdom van 54 jaren
en 24 dagen.

God heeft een eeuwig verbond met hem gesloten, en hem
het Priesterschap onder zijn volk gegeven. Eccl. XLV. 8.
Een vriendelijk woord maakt vele vrienden en verzacht de
vijanden; en in enen goeden mensc is de long overloedig
in vriendelijkheid. Eccl. VI: 14.

Mijne Parochianen! weest mijner gedachtig en vergeet de
diensten niet, welke ik voor u in het huis van mijn God
gedaan heb. II Esdras XIII: 14.

Dierbare Broeder en Zusters! wilt niet wenen over mij...
Gij zult mij wederzien... en U met mij verheugen.

Zoet Hart van Maria, wees mijn heil. 300 dagen al.

Hij ruste in vrede.

Nederl. Sloodr. :- J. Van Poll-Suykerbuck, Rosendaal.

De twee eerste pastoors van Heerle, nadat het dorp in 1833 weer een zelfstandige parochie was geworden, waren Petrus Potters en Johannes Carolus Schrauwen.

Bid voor de Ziel van Zaliger

den HoogEerwaarden Heer

JOANNES WALTHERUS SMEUR,

Geboren te Breda 10 Juni 1836.
Priester gewijd 22 Aug. 1860.
Professor aan 't Klein Seminarie . . . 5 Sept. 1860.
Kapelaan te Roosendaal 26 Nov. 1871.
Pastoor te Heerle 13 Febr 1882.
Pastoor der O. L. V. Kerk te Breda. . . 19 Jan. 1888.
Kanunnik van het Kathedraal Kapittel. 22 Maart 1886.
overleden, voorzien van de IIII. Sacra-
menten der Sterfenden 30 Dec. 1892.

Ik heb hem vervuld met den geest Gods, met
wijsheid en verstand en wetenschap.

Ex. d. XXXI: 3.

Uwe waarheid en uw heil heb ik verkondigd.
Ik heb Uwe barmhartigheid en Uw waarheid niet ver-
borgten voor de groote menigte. Ps. XXXIX: 11.

Hij was een weisprekend man en sprak met grooten
ijver. Act. XVIII: 24 en 25.

Heere! mijn hart is niet hoogmoedig en mijne oogen
zijn niet hooftoering geweest. Uw wil te doen
was hetgeen ik wenschte, en het verlangen Uwe wet
te volbrengen was in het midden van mijn hart.

Ps. CXXX: 1; XXXIX: 9.

God is mij getuige, hoe hartelijk ik u heb liefgelad
in het hart van Jezus Christus. Ad. Philippi. 1: 8.

En nu bid ik u (allen) door onszelfden Jezus Christus,
onzen Heer, en door de liefde van den H. Geest, dat
Gij mij ter hulpe komt. Gij God door uwe gebeden.

Ad. Rom. XV: 30.

Zoet Hart van Jezus, wees mijne liefde.
(300 dagen allaat.)

Zoet Hart van MARIA, wees mijn heil!
(300 dagen allaat.)

P. M. VAN NIJNTANTEN — Koster.

De ijver voor Gods huis heeft mij ver-
slonden.

Bid voor de Ziel van Zaliger
den ZeerEerw. Heer

LAMBERTUS DE BOER,

geboren te Oosterland 12 Febr. 1837,
achtereenvolgens Kapelaan te Hulst, Steen-
bergen, Breda, Pastoor te Heerle sinds 1883,
en sinds 1912 rustend pastoor te Ginneken;
aldaar overleden 30 April 1919.

Gij weet, dat ik u de geboden en gerech-
tigheden geleerd heb, gelijk de Heer, mijn
God mij bevolen heeft. Davt. IV.

Gij zult dezelve met de daad onderhouden,
en uwe kinderen en kleinkinderen leeren.
Imdem.

Ik acht mij gelukkig Jezus, Maria en Joseph
voor geneezame vrienden gehad te hebben
in mijn leven, en voor hulp en bijstand in
het uur van mijnen dood. Th. à KEMP.

Mijne dierbaren, blijft standvastig in de
leer, en bevordert steeds het werk des
Heeren. I Cor. XIV.

Hij ruste in vrede.

Th. Smolders, koster, Ginneken.

Als opvolger van pastoor Schrauwen kwam Johannes Smeur naar Heerle. Hij werd op zijn beurt opgevolgd door Lambertus de Boer, die in het dorp de eeuwwisseling meemaakte.

41

pijnlijk hun ijvervolle pastoor en goedgehartige vader van armen, wezen en weduwen te verliezen.'

Tot zijn opvolger werd **Joannes Walterus Smeur** benoemd. Die was op 10 juni 1838 in Breda geboren. Hij is nog niet eens een jaar pastoor van Heerle geweest, want op 19 januari 1883 vertrok hij naar Breda. Op 3 februari 1883 werd hij opgevolgd door Lambertus de Boer. Smeur overleed als kannunik van het kathedraal kapittel op 30 december 1892 te Breda.

Lambertus de Boer werd op 12 februari 1837 in Oosterhout geboren. Hij was achtereenvolgens kapelaan in Hulst, Steenberg en Breda. Na zijn pastoraat in Heerle vertrok hij in 1912 als rustend pastoor naar Ginneken. Daar overleed hij op 30 april 1919. Over deze pastoor is veel meer informatie te vinden in de laatste hoofdstukken van het in 1998 verschenen boek *'Van Harella tot Heerle'*¹⁾. Zaken als de bouw van het Antoniusklooster en het patronaatsgebouw St. Aloysius vonden onder zijn pastoraat plaats. Bovendien is hij de geschiedenis ingegaan als een van de hoofdrolspelers in de Wouwse melkkwestie.²⁾

Twintigste eeuw

Pastoor L. de Boer werd op 5 september 1912 opgevolgd door **Emil Ongenae** uit Biervliet. Hij was daar geboren op 7 maart 1867 en in Hoeven tot priester gewijd op 11 juni 1892. Voor hij pastoor in Heerle werd was hij deservitor in Axel en kapelaan in Hulst. Hij speelde een hoofdrol in de schoolkwestie van de twintiger jaren van de twintigste eeuw. Ook de uitbreiding van de kerk onder architectuur van dom Paul Bellot in 1923 en de afsplitsing van de parochie Moerstraten vielen in zijn pastoraat. De pastoor was een man die veel voor Heerle gedaan heeft, al was hij lang niet altijd even gemakkelijk in de omgang. Wat dat betreft was zijn achternaam veelbetekenend. Aan het eind van zijn pastoraat zorgde de pastoor nog voor een nieuw kerkorgel. In 1935 trok de priester zich terug en hij overleed op 5 maart 1936 in de pastorie van Heerle. Zijn graf is het oudste pastoorsgraf op het huidige kerkhof van Heerle.

Bid voor de Ziel van Zaliger
den ZeerEerwaarden Heer

EMILE ONGENAE

Weldoener van de Kerk, lid van het Broederschap v. h. H. Harten van vele anderen Broederschappen, geboren te Biersvelot, 7 Maart 1867, Priester gewijd te Hoeven 11 Juni 1892, Achtereenvolgens deservitor te Axel, kapelaan te Hulst, Pastoor te Heerle 25 Sept. 1912 en aldaar na een langdurig en pijnlijk, maar geduldig gedragen lijden, meermalen gesterkt door de H.H. Sacramenten, overleden 5 Maart 1936.

Uwe waarheid en Uw heil heb ik verkondigd. Ik heb Uwe barmhartigheid en Uw trouw niet verborgen voor de groote menigte. Ps. XXXIX:10.
„Met ijver heeft hij geijverd voor den Heer“, en Hem een huis gebouwd.
„Velen heeft hij onderricht op de wegen der gerechtigheid“, en „hij droeg zorg voor zijn volk en bewaarde het voor het bederf der zonde.“

Kon. XIX:10; Dan. XII:3; Eccl. I:4.
Dierbare Familie, troost u: wij zullen elkander wederzien.

Geliefde Parochianen, God is mij getuige, hoe ik U liefheb in het hart van Jezus Christus. Gedenkt mine woorden, die ik tot U gesproken heb, verget mij niet in Uwe gebeden.
Bemidd zij overal het H. Hart v. Jezus.

Mijn Jezus, barmhartigheid.

A.M.Stroop, Koster-Organist, Heerle

† Bid voor de Ziel van Zaliger
de ZeerEerw. Heer

JOSEPHUS ALPHONSUS MARIA MOORS

Oud-Pastoor van de parochie van de Heerle
de Heerle

Hij werd geboren te Steenbergen 11 Februari 1883 en overleed te Heerle 5 Maart 1935 na een langdurig, in volle overgave aan Gods H. Wil, gedragden lijden, meermalen gesterkt door de Sacramenten der Sterfenden

Weldoener der kerk, lid van de Aartsbroederschap van het H. Hart, oprichter en weldoener van de St Vincentiusvereniging

De Heer heeft hem niet gespaard, Hij heeft hem beproefd als het goud, dat in vuur wordt geslouterd. Maar zijn geduld en groot geloof bracht hem in zijn langdurige ziekte dichtbij God en door zijn voorbeeld stichtte hij allen.

Zo waren de jaren van zijn ziekte een treffende voorzetting van zijn leven en werken als pastoor: priestertijl vroom en stichtend.

Oreindig goede God, Gij hebt mij geroepen om priester te zijn: offeraar voor U en voor de mensen.

Na het offer van mijn lijden, dat ik U gaarne opdroeg, vraagt Gij mij nu 't offer van mijn leven. Hier ben ik, Heer, om Uw H. Wil te doen op de 1e Zaterdag der maand van de H. Jozef, mijn patroon.

Dierbare broeders en zusters, neven en nichten weest niet bedroefd om mijn heergaan uit deze wereld.

Ik dank u voor al uw liefde en zal voor u ten beste spreken in de hemel.

Miedebroeders in Christus, ik verrouw op uw hulp en gedenkt mijner in uw geboden en offers.

Gij allen, die mij gekend hebt en voor wie ik gebieden en geofferd heb, wil mij aan Gods barmhartigheid aanbevelen.

Mijn Jezus, barmhartigheid

Zoet Hart van Maria, wees mijn heil

Onder het pastoraat van pastoor Emile Ongenae heeft de kerk van Heerle een verbouwing ondergaan, terwijl onder het pastoraat van Josephus Alphonsus Moors kerk en pastorie flink beschadigd werden door de oorlogshandelingen.

4

Net voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog werd **Josephus Alphonsus Maria Moors** benoemd tot pastoor van Heerle. Hij was op 11 februari 1883 in Steenberg geboren. Hij maakte het oorlogsgeweld in Heerle van nabij mee. Zowel zijn kerk als zijn pastorie werden zwaar gehavend. Kort voor het einde van de Tweede Wereldoorlog kreeg hij steeds meer last van een slepende kwaal. Daardoor zag hij zich genoodzaakt om in 1945 ontslag aan te vragen. Intussen had hij al een flinke vinger in de pap gehad voor zijn opvolger. Dat werd de Wouwse kapelaan Johannes Cornelis Oonincx. Na zijn ontslag bleef Moors in Heerle op de pastorie wonen en in 1950 kon hij nog zijn veertigjarig priesterjubiläum vieren. Op 5 maart 1955 overleed hij in Heerle.

Johannes Oonincx was op 3 maart 1896 geboren in Prinsenbeek. Hij was onder meer kapelaan in Zegge, St. Willebrord, Wagenberg en Wouw. Toen hij in 1945 pastoor Moors opvolgde, stond hij voor de taak om de oorlogsschade aan kerk en pastorie te herstellen. Door gebrek aan materialen vorderden de werkzaamheden slechts langzaam. Zo is pas in 1954 is het oude priesterkoor hersteld. De kerk bleef zorgen baren, want restauratie na restauratie waren nodig om het gebouw voor het dorp te behouden. De creativiteit van pastoor Oonincx om geld in te zamelen om die projecten te financieren, leek onuitputtelijk. Overigens was hij ook niet te beroerd om zelf de handen uit de mouwen te steken en de steigers te beklimmen. In september 1970 ging pastoor Oonincx met emeritaat. Kort daarop werd hij zwaar ziek en op 13 augustus 1971 is hij in het St. Franciscusziekenhuis in Roosendaal overleden.

Pastoor Oonincx werd in augustus 1970 opgevolgd door **Johannes Cornelis Alphonsus Oomen**. Hij werd op 13 september 1919 in Princenhage geboren. Onder zijn bewind werd het dorpshuis De Schalm gerealiseerd en in 1972 viel na 60 jaar het patronaatsgebouw onder de slopershamer. In oktober 1979 nam J.C.A. Oomen afscheid als pastoor van Heerle. Hij vertrok naar Princenhage, waar hij in het ouderlijk huis ging wonen. Tot op de dag van vandaag woont hij daar nog steeds (febr. 1999).

De algoede God moge, met zijn eeuwige vreugde, het aardse leven voltooiën van

JOHANNES CORNELIS OONINCX
die als priester voor zovelen en gedurende zo lange tijd een zegen is geweest in de Naam van Jezus Christus.

Bijna vijftig jaar heeft zijn menselijk leven in het teken van het priesterideaal gestaan. Hij werd geboren te Prinsenbeek

op 3 maart 1886

en overleed op 13 augustus 1971 in het St. Franciscusziekenhuis te Roosendaal na voorzien te zijn van de H.H. Sacramenten van de Zieken.

Hij was echt priester van Gods kerk. Diep beleefde hij, wat hij als blijde boodschap anderen mocht verkondigen en anderen als geheimen mocht toereiken.

Opgेरuimd, ongedwongen, eenvoudig en hartelijk heeft hij de aan zijn zorgen toevertrouwde

mensen bijgestaan. Eerst in Zegge daarna te St. Willebrord en in Wagenberg en in Wouw en tenslotte ruim 25 jaar in de parochie van de H. Gertrudis van Nijvel in Heerle bij Wouw.

Lang heeft hij in een sterke gezondheid de parochie gediend.

Voor vele priesters, die hij in die lange periode als kapelaan heeft gehad was hij een vaderlijke leidsman, voor zijn medecollega's in het pastoraat een geestelijke vriend.

Daarom mogen wij vrouwen, dat God zijn dienaar, die altoos rusteloos doorging en daar door maar korte tijd van zijn aardse rust mocht genieten de eeuwige beloning in ruime mate zal toebedelen.

Moge hij door de verrezen Christus, die hij naar eigen getuigenis wilde ontmoeten, nu toegelaten worden tot de eeuwige geheimen, om voor allen meer dan ooit, een voorspraak en een zegen te zijn.

Dat hij ruste in vrede.

Voor uw hartelijk medeleven tijdens het pastoraat en vooral tijdens het langdurige ziekbed, alsook voor uwe blijken van medeleven bij dit overlijden zeggen wij U van harte dank.

Familie Oonincx

Het bidprentje van pastoor Joannes Oonincx, die in de oorlog kapelaan in Wouw was en later tot pastoor van Heerle werd benoemd.

Zijn opvolger was **Petrus Schakenraad scj**, die tot 1990 werkzaam was en in juni van dat jaar opgevolgd werd door pastor **Hans de Kort**. Deze vertrok na 5 jaar pastoraat voor studies naar Rome. Vanaf dat moment nam pastoraal medewerker **Wout van den Broek** een groot deel van het parochiële werk op zich. Thans is **Jos Demmers** pastoor van alle voormalige Wouwse parochies.

Noten:

1. 'Van Harella tot Heerle' door M. Hermans en F. Schijven, pag. 126 ev.
2. 'Van Harella tot Heerle' door H.A.G. Hellegers, pag. 73 ev.

Deze foto van een ernstig kijkende pastoor Oonincx stond op de voorzijde van zijn bidprentje.

